

Granskning av Göteborgs Spårvägar AB

– verksamhetsåret 2025

2026-01-29

Missiv till Göteborgs Spårvägar AB

Lekmannarevisorerna har avslutat granskningen av bolaget avseende verksamhetsår 2025.

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och fullmäktiges beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen som görs inom bolaget är tillräcklig.

Granskning som har genomförts i bolaget under året presenteras i denna granskningsredogörelse. Av redogörelsen framgår de sakkunnigas iakttagelser och bedömningar.

Vi, lekmannarevisorer, hänvisar till de sakkunnigas redogörelse som grund för vårt uttalande till bolagsstämman och kommun- och regionfullmäktige. Vi ställer oss bakom de sakkunnigas bedömningar som framgår av denna redogörelse.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i huvudsak har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll delvis har varit tillräcklig.

Följande rekommendationer lämnas:

Bolaget rekommenderas att utreda orsakerna till differenserna i lagerverksamheten och därefter vidta lämpliga åtgärder.

Bolaget rekommenderas att ta fram rutiner avseende utrantering av material inom fordonsverksamheten.

Bolaget rekommenderas att utreda om det behövs ytterligare åtgärder för att begränsa och spåra åtkomst till lager och material.

Bolaget rekommenderas att säkerställa att det systematiska brandskyddsarbetet dokumenteras i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete.

Bolaget rekommenderas att en gång om året göra en sammanställning av systematiska brandskyddsarbetet och presentera detta för styrelsen.

Bolaget rekommenderas att säkerställa att skyddsutrustning finns ombord på samtliga fordon i trafik samt uppdatera och aktualisera förteckningar över skyddsutrustning.

Bolaget rekommenderas att upprätta en övningsplan som speglar krisorganisationens olika behov (från 2024)

Bolaget rekommenderas att utvärdera om det finns åtgärder som gör att bolagets arbete med trafiksäkerheten kan förbättras ytterligare (från 2023)

Vi vill betona vikten av att styrelsen vidtar lämpliga åtgärder med anledning av de rekommendationer som lämnas i granskningsredogörelsen.

Med anledning av rekommendationerna vill vi också ha ett yttrande från styrelsen. Av yttrandet ska det framgå vilka åtgärder som styrelsen har gjort eller planerar att göra för att hantera de lämnade rekommendationerna.

Yttrandet ska skickas till stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se senast den 18 juni 2026.

Göteborg den 29 januari 2026

Torbjörn Rigemar
Lekmannarevisor

Gun Alexandersson Malm
Lekmannarevisor

Stadsrevisionens uppdrag

Den kommunala revisionens uppdrag är att granska stadens och regionens verksamhet. Granskningen sker på uppdrag av fullmäktige i Göteborgs Stad och av regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen, som utser förtroendevalda lekmannarevisorer som ansvarar för granskningen av styrelsen.

De förtroendevalda revisorerna anlitar alltid sakkunniga biträden (yrkesrevisorer) som genomför granskningen. I granskningsredogörelsen presenterar yrkesrevisorerna den granskning de har gjort på bolagen. Granskningsredogörelsen ligger till grund för respektive lekmannarevisorerers uttalande till respektive fullmäktige.

Viss granskning rapporteras till fullmäktige löpande under året i särskilda revisionsrapporter. Du hittar alla revisionens redogörelser och rapporter på www.goteborg.se/stadsrevisionen, du kan också beställa dem från revisionskontoret, stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se.

Diarienummer: SRV-2025-00059

Innehåll

1	Samlad bedömning	6
1.1	Rekommendationer	7
2	Grundläggande granskning	8
2.1	Verksamhet.....	8
2.2	Ekonomi.....	8
2.3	Intern kontroll	8
2.4	Bedömning.....	9
3	Granskning av lagerverksamhet.....	10
3.1	Granskningsresultat.....	10
3.2	Organisation och rutiner för lagersverksamheten	10
3.2.1	Organisation och ansvar	10
3.2.2	Systemstöd och rutiner	11
3.2.3	Inköp och uttag av lagerartiklar.....	11
3.3	Tillträde och behörigheter till lagren.....	12
3.3.1	Infrastrukturverksamheten	12
3.3.2	Fordonsverksamheten	12
3.4	Inventeringar	13
3.5	Stickprovsgranskning.....	13
3.6	Bedömning.....	14
4	Systematiskt brandskyddsarbete och säkerhet ombord	15
4.1	Granskningsresultat.....	16
4.1.1	Övergripande ansvar	16
4.1.2	Dokumentation.....	16
4.1.3	Skyddsutrustning ombord på spårvagn	17
4.1.4	Utbildning och övningar	17
4.1.5	Årlig sammanställning av SBA ska presenteras för styrelsen	17
4.2	Bedömning.....	18
5	Uppföljning av tidigare granskning	19
5.1	Uppföljning av beredskap för extraordinära händelser	19
5.1.1	Bedömning.....	19
5.2	Uppföljning av trafiksäkerhetsarbetet	20
5.2.1	Bedömning.....	20
5.3	Uppföljning av offentlighet och sekretess	20
5.3.1	Bedömning.....	20

1 Samlad bedömning

Varje år granskar lekmannarevisorerna bolagets verksamhet i den omfattning som följer av god revisionssed. Årets granskning består av

- grundläggande granskning
- granskning av lagerverksamhet
- granskning av brandskyddsarbete
- uppföljning av föregående års rekommendationer.

Revisionskontoret har faktaavstämt all granskning med bolaget.

Den samlade bedömningen, utifrån årets granskning av bolaget, är att verksamheten i huvudsak har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare är bedömningen att bolagets interna kontroll delvis har varit tillräcklig.

Genomförd granskning visar att det verksamhetsmässiga och ekonomiska resultatet är förenligt med ägardirektiv och kommunfullmäktiges mål och riktlinjer. Vi har inte noterat några väsentliga avvikelser i den grundläggande granskningen. Vissa delar av bolagets verksamhet har varit föremål för fördjupad granskning under året.

När det gäller lagerverksamheten har bolaget delvis säkerställt en tillräcklig intern kontroll. Bolaget har etablerat en grundläggande struktur, processer och rutiner samt har för avsikt att återetablera sin interrevisionsfunktion. Vi bedömer därmed att det finns formella och etablerade kontroller vilket skapar förutsättningar för en god intern kontroll. Samtidigt bedömer vi att det fortsatt finns förbättringsbehov för att uppnå detta. Stickprovsgranskningen visade på en hög andel avvikelser mellan registrerat och faktiskt lagersaldo, vilket tyder på brister i efterlevnaden av rutiner samt i spårbarheten i hanteringen av lagerartiklar. Vidare saknas i vissa delar dokumenterade rutiner för exempelvis utrangering inom fordonsverksamheten och för riskbedömningar kopplat till oegentligheter. Sammanfattningsvis visar bristerna på ett behov av en stärkt intern kontroll inom lagerverksamheten, vilket är avgörande för att säkerställa en effektiv resursanvändning, minska risken för oegentligheter och upprätthålla allmänhetens förtroende för verksamheten.

Under 2025 har bolaget ingått i en fördjupad granskning som stadsrevisionen genomfört av det systematiska brandskyddsarbetet. Granskningen visar att bolaget i huvudsak bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete, men att det också finns brister som är i behov av åtgärder. Bolaget behöver säkerställa att brandskyddsarbetet bedrivs i enlighet med Göteborgs stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete.

Vi kan konstatera att ett antal allvarliga olyckor och tillbud inträffat under året. Vi har sedan tidigare rekommenderat bolaget att utvärdera om det finns åtgärder som gör att bolagets arbete med trafiksäkerheten kan förbättras. Med hänsyn till redan pågående utredningar efter olyckor och tillbud som inträffat under 2025 har vi avstått från att genomföra en ytterligare uppföljning i årets granskning, men rekommendationen är fortfarande aktuell.

1.1 Rekommendationer

Utifrån årets granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- Bolaget rekommenderas att utreda orsakerna till differenserna i lagerverksamheten och därefter vidta lämpliga åtgärder.
- Bolaget rekommenderas att ta fram rutiner avseende utrangering av material inom fordonsverksamheten.
- Bolaget rekommenderas att utreda om det behövs ytterligare åtgärder för att begränsa och spåra åtkomst till lager och material.
- Bolaget rekommenderas att säkerställa att det systematiska brandskyddsarbetet dokumenteras i enlighet med stadens riktlinje.
- Bolaget rekommenderas att en gång om året göra en sammanställning av systematiska brandskyddsarbetet och presentera detta för styrelsen.
- Bolaget rekommenderas att säkerställa att skyddsutrustning finns ombord på samtliga vagnar i trafik samt uppdatera och aktualisera förteckningar över skyddsutrustning.

Följande rekommendationer kvarstår sedan tidigare år:

- Bolaget rekommenderas att upprätta en övningsplan som speglar krisorganisationens olika behov (från 2024)
- Bolaget rekommenderas att utvärdera om det finns åtgärder som gör att bolagets arbete med trafiksäkerheten kan förbättras ytterligare (från 2023)

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Styrningen och kontrollen ska vara tillräcklig för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen består av tre övergripande revisionsfrågor:

- Har bolaget genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
- Har bolaget en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
- Har bolaget sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskningen är avvikelsebaserad och fokuserar i huvudsak på bolagets övergripande systematik, strukturer och arbetssätt.

2.1 Verksamhet

Bolaget ska genomföra sitt grunduppdrag enligt bolagsordning, ägardirektiv, gällande lag och författning samt enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om. Fullmäktige har i budgeten fastställt övergripande mål som gäller för samtliga nämnder och bolag. Flera nämnder och bolag har även tilldelats specifika uppdrag som ska genomföras. Vi har översiktligt granskat hur bolaget har genomfört sitt grunduppdrag och arbetat med fullmäktiges mål och uppdrag. Vi har även granskat styrelsens protokoll och beslutsunderlag.

Granskningen visar att bolaget har planerat och genomfört grunduppdraget i enlighet med bolagsordningen och ägardirektivet. Vidare visar granskningen att bolaget har arbetat med de mål och uppdrag som fullmäktige har gett bolaget. Måluppfyllelsen och arbetet med fullmäktiges uppdrag har följts upp under året, i delårsrapporter och i årsrapporten.

2.2 Ekonomi

Bolaget ska se till att verksamheten bedrivs på ett ur ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Bolaget ska också se till att det finns en kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering. Vi har översiktligt granskat bolagets styrning av ekonomin samt dess ekonomiska uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att bolaget väsentligen har bedrivit verksamheten inom de ekonomiska ramarna för året. Granskningen visar vidare att bolaget har följt upp sin ekonomi kontinuerligt.

2.3 Intern kontroll

Bolaget ska se till att det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll och riskhantering inom väsentliga områden. Bolaget ska även följa upp

och utvärdera detta arbete. Vi har översiktligt granskat bolagets interna styrning, uppföljning och kontroll.

Granskningen inom ramen för den grundläggande granskningen visar att bolaget har upprättat en samlad riskbild och en internkontrollplan. Risker har i huvudsak identifierats inom väsentliga områden. Granskningen visar även att den interna kontrollen har följts upp och att bolagets system för styrning, uppföljning och kontroll har utvärderats.

I år har vi utöver den grundläggande granskningen även genomfört fördjupade granskningar av bolagets systematiska brandskyddsarbete och inom lagerverksamheten. Granskningarna påvisar brister bland annat rör den interna kontrollen inom dessa verksamheter. Dessa fördjupade delar av årets granskning redovisas i avsnitt tre och fyra nedan.

2.4 Bedömning

Revisionskontorets bedömning utifrån en översiktlig granskning är att bolaget har en i huvudsak tillfredsställande ledning och styrning inom verksamhet och ekonomi samt har en tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi granskat i den grundläggande granskningen.

3 Granskning av lagerverksamhet

Vid Göteborgs Stads hel- och delägda bolag förvaltas medel och resurser för annans räkning. Hanteringen av lagerartiklar är ett förtroendekänsligt område och kräver en god intern kontroll. Förutom risken för förtroendeskada riskerar verksamheterna att påverkas negativt om det exempelvis saknas reservdelar eller andra kritiska komponenter till följd av brister i lagerhållning. Uttag och utran-gering av lagerartiklar måste därför ske på ett korrekt och systematiskt sätt. Tydliga ansvars- och befogenhetsfördelningar och dokumenterade rutiner och anvisningar stärker förutsättningarna för en systematisk lagerhantering,

Syftet med granskningen är att bedöma att bolaget har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende lagerverksamheten.

Revisionskriterier i granskningen består huvudsakligen av:

- Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll
- Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling
- Bolagets egna styrande dokument och rutiner.

Vi har i granskningen avgränsat oss till två lager inom bolaget: materiallagret vid infrastrukturverksamheten och materiallagret vid fordonsverksamheten.

Granskningen har genomförts genom:

- intervjuer med ekonomichef, redovisningsansvarig, materialförsörjningschefer och lagerpersonal
- insamling och analys av styrande dokument
- stickprovskontroller för att kontrollera att lagerförda artiklar finns och att deras värde stämmer. Urvalet har gjorts slumpvis.

3.1 Granskningsresultat

3.2 Organisation och rutiner för lagersverksamheten

Lagerverksamheten är en del av Göteborgs Spårvägars verksamhet. Inom for-donsverksamheten lagras delar till spårvagnar, inom infrastrukturverksamheten lagras material för drift och underhåll av spårvägsanläggningen. Under 2024 uppgick materialkostnaderna till cirka 30 miljoner kronor för infrastrukturverk-samheten och 146 miljoner kronor för fordonsverksamheten

3.2.1 Organisation och ansvar

Två materialförsörjningschefer leder verksamheterna – en för fordonsverksam-heten och en för infrastrukturverksamheten. Operativa inköpare ansvarar för

inköp till lagren. Av våra intervjuer framgår att ansvarsfördelningen inom lagerverksamheten upplevs som tydlig.

Det centrala lagret för fordonsverksamheten är beläget vid spårvagnsdepån Rantorget. Därutöver finns mindre lager vid respektive spårvagnsdepå. Det centrala lagret för infrastrukturverksamheten är beläget på Gullbergsvass.

3.2.2 Systemstöd och rutiner

Inom bolaget finns dokumenterade riktlinjer och rutiner som styr lagerverksamheten. Processerna är kartlagda under benämningen "Upphandla och materialförsörja organisationen". Denna är i sin tur nedbruten i flera underliggande processer. Till processerna hör flera styrande dokument och rutinbeskrivningar som finns tillgängliga via bolagets intranät. Processägaren ansvarar för att dessa ses över minst en gång per år. Lagerverksamheten stöds av det digitala systemet Hexagon EAM, som används för att hantera inköpsordrar, registrera arbetsordrar och för att kunna se aktuella lagersaldon.

En internrevisionsfunktion planeras att återupptas för att kontrollera efterlevnaden av processens dokumentation och rutiner, men var ännu inte i gång vid granskningens genomförande.

3.2.3 Inköp och uttag av lagerartiklar

3.2.3.1 Infrastruktur

Inköp sker främst till projekt i spårvägsanläggningen. Enligt våra intervjuer finns det riktlinjer för vilka artiklar som ska finnas i lagret. Inleveranser registreras i Hexagon EAM, och i vissa fall även i Proceedo.

Inköp sker efter matchning mot faktura och godkänns av materialförsörjningschefen. Alla artiklar registreras med sexsiffriga koder och QR-koder.

Uttag av material sker mot arbetsorder. Inom infrastruktur sker uttag manuellt via mobiltelefon och registreras mot projekt. Stadsmiljönämnden debiteras för materialkostnader då nämnden är ägare av spårvägsanläggningen.

Avstämningar mellan lager- och ekonomisystem görs varje månad, den första dagen i månaden, av bolagets redovisningsenhet. Det finns instruktioner för hur detta ska göras. Det finns också en dokumenterad instruktion för utrangering av material, men denna är övergripande.

3.2.3.2 Fordonsverksamheten

Inom fordonsverksamheten sker inköp utifrån en flerårig underhållsplan för respektive spårvagnsmodell, vilket ger förutsättningar för en mer planerad inköpsprocess.

Inom fordonsverksamheten följs en tydlig och detaljerad process där godsmottagningen kontrollerar leveranser mot inköpsorder. Inom fordonsverksamheten används leverantörernas system.

Uttag av material sker mot arbetsorder. Inom fordonsverksamheten är processen strikt och kopplad till kostnadsställe. Eftersom Västtrafik äger spårvagnarna debiteras Västtrafik för uttag inom fordonsverksamheten. Det saknas dokumenterade rutiner för utrangering av material.

3.3 Tillträde och behörigheter till lagren

Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll betonar vikten av att riskhantering ska vara en integrerad del av verksamhetsstyrningen. Risker för oegentligheter ska identifieras och hanteras systematiskt för att säkerställa rimlig grad av säkerhet. Lagerhantering medför alltid en viss risk för svinn och stöld vilket ställer krav på god kontroll.

I samband med våra intervjuer har vi noterat att riskanalyser genomförts och att risken för oegentligheter i viss mån har identifierats, men vi kan också konstatera att det saknas ett systematiskt arbete med för att hantera risken. Risken för oegentligheter beskrivs exempelvis endast övergripande i bolagets samlade riskbild. I den interna kontrollplanen framgår att kontroll ska göras av material med högt värde, men endast för infrastrukturverksamheten. Den interna kontrollplanen föreskriver att kontrollen ska genomföras genom att ”mängdförteckning ska följas upp från start till slut vid varje projekt. Kontroll och registrering i EAM görs löpande av lager”. Av genomförd kontroll för kvartal ett, som vi tagit del av, framgår inte resultatet av kontrollen. Vi har noterat att det saknas en dokumenterad och systematiskt uppdaterad förteckning över stöldbegärliga material, vilket försvårar riskbedömningen och kontroll. Representanter för bolaget uppger dock att man har en uppfattning av vilket material som är stöldbegärligt.

3.3.1 Infrastrukturverksamheten

Särskilt värdefullt material förvaras i låsta utrymmen. Övrigt material förvaras i ett lager utan passerkortkrav. Skyddsutrustning och förbrukningsmaterial bedöms vara det material där det föreligger risk för stöld.

Vissa artiklar är svåra att hantera då det saknas tekniska hjälpmedel, som scanners, för in- och uttag. Koppar är en stöldbegärlig metall. Koppartråd är lättillgänglig, vilket innebär en risk. Bolaget saknar rutiner för systematisk kontroll av mängden kopparmetall i lagret.

3.3.2 Fordonsverksamheten

Verksamheten bedömer att materialet generellt har låg stöldrisk då det är tekniskt specialiserat och i huvudsak saknar värde utanför spårvagnsverksamheten. Liksom inom infrastrukturverksamheten är det skyddsutrustning och förbrukningsmaterial som bedöms vara det material där det föreligger risk för stöld.

Passerkort med behörighetsstyrning används för tillgång till lagret. Alla in- och utpasseringar loggas och hanteras av säkerhetsenheten. Material delas in efter värde, och dyrare material hanteras via arbetsordrar. Verksamheten använder handscanners.

Vid det senaste verktygsinköpet till fordonsverksamheten uppger bolaget att verktygen spårmärktes för att minska stöldrisken. Det finns en rutin för hur spårmärkning ska ske.

Övervakningskameror finns inte i lagren, men förekommer i övriga delar av verksamheten. Av våra intervjuer framgår att fackliga invändningar är orsaken till att kameror saknas i lagren. Representanter uppger också att det funnits fall där övervakningskameror har monterats ned.

3.4 Inventeringar

Bolaget behöver ha ändamålsenliga inventeringsrutiner som säkerställer att lagersaldon stämmer och att det finns spårbarhet i materialhanteringen.

Inventeringsrutinerna behöver vara dokumenterade och säkerställa att lagersaldon stämmer och att det finns spårbarhet i hur material hanteras. Inventeringar behöver också genomföras tillräckligt ofta för att bolaget ska ha god kontroll över sina tillgångar. Rutinerna behöver beskriva hur en inventering går till, vem som ansvarar för vad, hur resultatet dokumenteras och hur avvikelser hanteras. Rutinerna behöver också vara kända och följas av berörd personal. Personal som deltar i inventeringen ska ha rätt kompetens och vara insatt i gällande rutiner.

Rutinerna skiljer sig mellan infrastruktur- respektive fordonsverksamheten. Inom infrastrukturverksamheten finns en kartlagd process för inventering med tillhörande rutinbeskrivningar. Inventeringar sker löpande under året och enligt rutinerna ska cirka tio artiklar inventeras per dag, vilket innebär att varje artikel inventeras minst en gång per år.

Den personal som inventerar får en förutbestämd lista över vilka artiklar som ska kontrolleras. Resultaten dokumenteras i Hexagon EAM – antingen direkt via surfplatta eller dator, eller först på papper som sedan förs in i systemet. Det finns dokumenterade rutiner för hur avvikelser ska hanteras, och dessa är publicerade på i bolagets processkartor på intranätet. Viss utbildning i inventeringsrutiner har genomförts, men det är oklart hur omfattande eller regelbunden den är.

3.5 Stickprovsgranskning

Vi har genomfört stickprovskontroller i två av bolagets lager, ett för respektive verksamhet. Syftet har varit att kontrollera att det fysiska lagersaldot överensstämmer med det registrerade. Stickproven omfattade ett urval av artiklar från varje lager och genomfördes för att kontrollera överensstämmelse mellan fysiskt och registrerat lagersaldo.

Lager 1 (infrastrukturverksamheten): 26 artiklar granskades. Avvikelser fanns i 16 fall (cirka 60 procent).

Lager 2 (fordonsverksamheten): 19 artiklar granskades. Avvikelser fanns i 8 fall (cirka 40 procent).

I båda lagren förekommer både över- och underskott mellan faktiskt och registrerat lagersaldo. I lager 1 saknades korrekt märkning på lägerplatsen för vissa artiklar. I ett fall återfanns samma typ av artiklar på två olika platser i lagret.

3.6 Bedömning

Revisionskontorets bedömning är att bolaget delvis har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende lagerverksamheten. Bolaget har i formell mening etablerat grundläggande strukturer, processer och rutiner, vilket är en grundförutsättning för en god intern kontroll. Samtidigt visar stickprovsgranskningen på en hög andel avvikelser mellan registrerat och faktiskt lagersaldo, vilket tyder på brister i efterlevnaden av rutiner och spårbarheten i hanteringen.

Vi bedömer att bolaget bör överväga ytterligare tekniska hjälpmedel, som till exempel scanners, för in- och uttag ur lagret inom infrastrukturverksamheten. Bolaget behöver också ta fram rutiner för hantering av kopparmetall i infrastrukturverksamhetens lager.

Det saknas i vissa delar dokumenterade rutiner för exempelvis utrangering inom fordonsverksamheten och för riskbedömningar kopplat till oegentligheter.

En stärkt intern kontroll inom lagerverksamheten är avgörande för att säkerställa effektiv resursanvändning, minska risken för oegentligheter och upprätthålla allmänhetens förtroende för verksamheten.

Mot bakgrund av de iakttagelser som gjorts i granskningen lämnar vi följande rekommendationer till bolaget:

Bolaget rekommenderas att utreda orsakerna till differenserna i lagerverksamheten och därefter vidta lämpliga åtgärder.

Bolaget rekommenderas att ta fram rutiner avseende utrangering av material inom fordonsverksamheten.

Bolaget rekommenderas att utreda om det behövs ytterligare åtgärder för att begränsa och spåra åtkomst till lager och material.

4 Systematiskt brandskyddsarbete och säkerhet ombord

Enlig lagen om skydd mot olyckor (2003:778) har kommunen, för att skydda människors liv och hälsa samt egendom och miljö, ansvar att vidta åtgärder för att förebygga bränder och skador till följd av bränder. Enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps allmänna råd och kommentarer följer att bolaget ska bedriva ett systematiskt och kontinuerligt brandskyddsarbete.

Systematiskt brandskyddsarbete (SBA) innebär att man på ett strukturerat sätt planerar, utbildar, övar, dokumenterar, kontrollerar, åtgärdar och följer upp brandskyddsarbetet i organisationen.

I spårvagnstrafiken finns risk för brand. Både att det uppstår brand i en vagn, men också risker i samband med en eventuell utrymning i tunnlar eller i underjordiska stationer. Bolaget har dessutom flera spårvagnsdepåer och bedriver där verksamheter med förhöjda brandrisker.

Det finns även risk för andra typer av skador mot liv och hälsa i spårvagnstrafiken. Dessa risker innefattar exempelvis blödning och hjärtstopp.

Granskningen syftar till att bedöma om bolaget bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete enligt gällande lagstiftning samt om den interna kontrollen av skyddsutrustningen ombord är tillräcklig. Vi har genomfört granskningen genom intervjuer med enhetschefen för säkerhet och enhetens säkerhetsutvecklare, underhållschefer, ställföreträdande depåchef och gruppchefer samt genom att granska övergripande och lokala dokument. Vi har även besökt två depåer och tagit stickprov på spårvagnar för att kontrollera att brandsläckare och skyddsutrustning finns ombord.

Sedan några år tillbaka finns både skyddsutrustning och förbandsmateriel för första hjälpen ombord på stadens spårvagnar.

Följande revisionskriterier ligger till grund för granskningen:

- Aktiebolagslagen 8 kap 4 §
- Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
- Lag (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg
- Göteborgs Stads säkerhetspolicy
- Göteborgs Stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete
- Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll
- Göteborgs Stads handbok för systematiskt brandskyddsarbete.

4.1 Granskningsresultat

I det här avsnittet beskriver vi de iakttagelser som vi har gjort inom ramen för granskningen avseende övergripande ansvar och organisation, dokumentation, skyddsutrustning ombord på en spårvagn, utbildningar och övningar samt sammanställning av SBA till bolagsstyrelsen.

4.1.1 Övergripande ansvar

Bolagets styrelse har det övergripande ansvaret för bolagets systematiska brandskyddsarbete (SBA). Enligt bolagets gällande delegationsplan är uppgift avseende brand delegerat till sju avdelningschefer och enhetschef säkerhet, samt därefter vidare ut i linjeorganisationen. Det finns också en samordnare för SBA-arbetet. Bolagets fastigheter används som kontorslokaler, verkstäder och depåer. Fastigheterna ägs av Västfastigheter bygg och förvaltning (Västra Götalandsregionens fastighetsförvaltning).

På ett övergripande plan har bolaget, som alla kommunala organisationer, ett ansvar att beakta Lag om skydd mot olyckor.

4.1.2 Dokumentation

Enligt Stadens riktlinje ska varje verksamhet ha en brandskyddsorganisation. I denna ska ansvaret för verksamhetens brandskydd vara tydliggjort. I Göteborgs Stads handbok för systematiskt brandskyddsarbete, som är ett rådgivande dokument, framgår att det också bör finnas en anläggningsskötare och ett brandskyddsombud.

Vid efterfrågan av brandskyddsorganisation för respektive besökt depå har bolaget hänvisat till delegationsplanen. I delegationsplanen framgår att enhetschefen ansvarar för brandsäkerheten. Det framgår även vilka uppgifter anläggningsskötaren har. Däremot nämns inte brandskyddsombudet. Det finns ingen SBA-pärm eller ett samlat dokument där det namnges vilka personerna som innehar de olika rollerna.

En ny instruktion för utrymningssamordnare beslutades i november 2025, som bland annat gäller de båda granskade depåerna. Av instruktionen framgår att personalen vid brandlarm ska ta sig till återsamlingsplatsen. Det finns ett flygfoto som visar återsamlingsplats, med angiven adress och beskrivning av var återsamlingsplatsen ligger. I den nya instruktionen framgår vad utrymningssamordnaren och personalen ska göra, men inte vem eller vilka personer eller funktioner som kan vara utrymningssamordnare. På en spårvagn är det spårvagnsföraren som är utrymningsansvarig.

Granskningen visar att det finns en beskrivning av byggnadstekniska skydd samt verksamhetsbeskrivning för båda depåerna. Det finns också skriftliga rutiner för de heta arbeten som utförs i en av depåerna. I verksamhetsbeskrivningen för båda depåerna saknas dock uppgift om antal besökare.

Bolaget ska i enlighet med stadens riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete ha en dokumenterad riskanalys som specifikt avser risken för brand. Denna ska

revideras årligen. I intervju framkommer att bolaget inte har gjort denna typ av riskanalyser för sina verksamheter.

Egenkontroller utförs i båda depåerna i Excel enligt en mall framtagen av konsult. Där framgår av dokumentationen för båda depåerna om kontrollen är utförd, om kontrollen ska åtgärdas och när det ska ske.

4.1.3 Skyddsutrustning ombord på spårvagn

Vi har granskat sex spårvagnar i depå när de varit redo att användas i trafik för att kontrollera att spårvagnarna har den skyddsutrustning som anges i bolagets förteckning för respektive vagnsmodell. Enligt Lag om säkerhet vid tunnelbana och spårväg, finns krav på att åtgärder och försiktighetsmått vidtas som behövs för att upprätthålla en betryggande säkerhet. Av de sex granskade spårvagnarna saknade samtliga spårvagnar en eller flera saker enligt förteckningen. Enligt förteckningen för spårvagnsmodell M28, M29, M31 och M32 från 2021 så ska det bland annat finnas en ficklampa. Ficklampa saknades genomgående på spårvagnarna. Granskningen visade också att det förekom saker på spårvagnar som inte var med på checklista, till exempel förbandslåda och reflexväst.

4.1.4 Utbildning och övningar

Enligt Lag om säkerhet vid tunnelbana och spårväg ska arbetsuppgifter med betydelse för säkerhet endast utföras av personal med tillräckliga kunskaper inom området. I augusti 2025 reviderade bolaget sin utbildnings- och övningsplan. I planen framgår att samtliga nyanställda inom ramen för grundutbildningen ska genomgå en brandskyddsutbildning. För spårvagnsförare ingår också utbildning om bland annat en utrymningsövning om spårvagnen får stopp i tunneln vid Hammarkullens station. Vidare framgår av planen att personal som har gått utbildning för heta arbeten ska förnya denna vart femte år. Övrig verkstadspersonal ska under anställningen fortlöpande genomgå brandskyddsutbildning. När det gäller spårvagnsförare är repetitionsutbildningar under införande och ska genomföras vart femte år.

Bolaget har systemstöd som visar vilka utbildningar anställda genomgått och när de behöver förnya dessa. Om en spårvagnsförare inte har korrekt utbildning så kan inte spårvagnsföraren schemaläggas.

Av planen framgår också att utrymningsövningar ska genomföras varje år. Granskningen visar att en depå genomförde en utrymningsövning i juli 2025 och den andra depån genomförde utrymningsövningen i december 2024.

4.1.5 Årlig sammanställning av SBA ska presenteras för styrelsen

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete ska en sammanställning av verksamhetens SBA göras en gång om året och presenteras för styrelsen. Det har inte skett någon sådan sammanställd presentation till styrelsen sedan 2018.

4.2 Bedömning

Revisionskontorets bedömning är att bolaget i huvudsak bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete. Samtidigt visar granskningen på förbättringsområden.

Bolaget behöver fortsätta arbetet med att förtydliga och slutföra dokumentation eftersom denna inte är tydlig och fullständig i alla delar. Framför allt behöver bolaget ta fram specifika riskanalyser för brand.

Instruktioner för skyddsutrustning behöver uppdateras och kontrollerna stärkas så att all skyddsutrustning finns ombord på spårvagnarna. Detta följer Lag om säkerhet vid tunnelbana och spårväg. Det följer även av Göteborgs Stads säkerhetspolicy.

Det kan vara länge sedan en spårvagnsförare genomförde sin grundutbildning där SBA ingår. Vi ser därför positivt på att bolaget kommer införa repetitionsutbildningar för spårvagnsförarna så att förarna bibehåller tillräckliga kunskaper och kännedom om brandskyddet.

Bolaget behöver årligen presentera en sammanställning av bolagets SBA för styrelsen.

Mot bakgrund av iakttagelser som gjorts i granskningen lämnar vi följande rekommendationer till bolaget:

Bolaget rekommenderas att säkerställa att det systematiska brandskyddsarbetet dokumenteras i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete.

Bolaget rekommenderas att en gång om året göra en sammanställning av systematiska brandskyddsarbetet och presentera detta för styrelsen.

Bolaget rekommenderas att säkerställa att skyddsutrustning finns ombord på samtliga vagnar i trafik samt uppdatera och aktualisera förteckningar över skyddsutrustning.

5 Uppföljning av tidigare granskning

I detta avsnitt redogör vi för uppföljningen av de rekommendationer som har lämnats till bolaget tidigare år.

5.1 Uppföljning av beredskap för extraordinära händelser

På uppdrag av lekmannarevisorerna granskade revisionskontoret 2024 bolagets beredskap för extraordinära händelser. Revisionskontoret gjorde då följande bedömning:

Krisberedskap bygger både på planering och mental beredskap. Planeringen kan och ska ofta finnas dokumenterad och checklistor och liknande att ta stöd av kan upprättas som ett led i planeringen. Den mentala beredskapen stärks enligt vår bedömning av en god planering, men kräver också att det genomförs övningar. Det är viktigt att säkerställa att alla relevanta delar av organisationen får tillräcklig övning, inklusive i synnerhet de personer som kan komma att ingå i bolagets krisledning. Mot den bakgrunden kan det noteras att bolaget saknar en övningsplan, vilket är ett krav. Bolaget bör ta fram en övningsplan. Övningsplanen bör spegla behoven i de olika delarna av krisorganisationen. Dessutom bör operativ chefs (OPC) och trafikledningens behov av övningar beaktas i ett övningsplan

Granskningen resulterade i följande rekommendation till bolaget:

Bolaget rekommenderas att upprätta en övningsplan som speglar krisorganisationens olika behov

Vi har följt upp rekommendationen under 2025 genom att ta del av bolagets nyupprättade utbildnings- och övningsplan. Dokumentet innehåller en systematik och kursplaner för utbildningsinsatser i både generell och riktad stabsmetodik samt i stabschefsmetodik. Planen saknar beskrivningar av vilka typer av övningar som ska genomföras (scenarion) samt hur samtliga relevanta delar av organisationen ges tillräcklig övning. Det framgår inte heller hur OPC och trafikledningens behov av övningar beaktas i övningsplanen.

5.1.1 Bedömning

Bolaget behöver fortsatt säkerställa att övningsplanen speglar krisorganisationens olika behov samt att den beskriver vilka typer av övningar som ska genomföras samt för vilken målgrupp dessa övningar avses.

I nuläget bedömer vi att övningsplanen är ett karaktärisera som en utbildningsplan i stabsmetodik. Det är förvisso positivt att bolaget har tagit fram en sådan men planen i sig är för ospecifik avseende vilka övningar som avses

genomföras samt beskriver heller inte behoven av övningar hos OPC och trafikledningen.

Eftersom trafikledningen är bemannad dygnet runt och OPC vid trafikledningen utgör bolagets funktion för Tjänsteman i Beredskap (TiB-funktion) är det av särskild vikt att dessa behov beaktas i övningsplanen.

Revisionskontoret bedömer mot bakgrund av ovanstående att rekommendationen kvarstår.

5.2 Uppföljning av trafiksäkerhetsarbetet

Inom ramen för den grundläggande granskningen 2023 granskades bolagets arbete med trafiksäkerhet. Bolaget fick då följande rekommendation:

Bolaget rekommenderas att utvärdera om det finns åtgärder som gör att bolagets arbete med trafiksäkerheten kan förbättras ytterligare

5.2.1 Bedömning

Under 2025 har åter ett par allvarliga incidenter inträffat. Mot den bakgrunden har ett flertal utredningar initierats. Efter en allvarlig urspårning vid Valand, kan vi konstatera att statens haverikommission har inlett en utredning. Mot bakgrund av pågående utredningsarbete har Stadsrevisionen beslutat att avstå från att inleda en egen granskning och i stället avvakta resultat från pågående utredningar. Rekommendationen kvarstår tills vidare.

5.3 Uppföljning av offentlighet och sekretess

På uppdrag av lekmannarevisorerna granskade revisionskontoret 2023 bolagets hantering av offentlighet och sekretess. Granskningen resulterade i följande rekommendation till bolaget:

Bolaget rekommenderas att säkerställa en korrekt tillämpning av offentlighetsprincipen och sekretesslagstiftningen

Vi har följt upp rekommendationen i år genom att anonymiserat begära ut handlingar från bolaget. Uppföljningen visar att bolaget har lämnat ut de begärda handlingarna och att hanteringen i allt väsentligt skett skyndsamt.

5.3.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att bolaget har omhändertagit rekommendationen.